

Uradni list RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11

Velja od 14.3.1996

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 14. julija 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o osnovni šoli, ki obsega:

- Zakon o osnovni šoli – ZOsn (Uradni list RS, št. 12/96 z dne 29. 2. 1996),
- Zakon o spremembah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-A (Uradni list RS, št. 33/97 z dne 6. 6. 1997),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-B (Uradni list RS, št. 59/01 z dne 19. 7. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-C (Uradni list RS, št. 71/04 z dne 30. 6. 2004) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-D (Uradni list RS, št. 53/05 z dne 31. 5. 2005).
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-E (Uradni list RS, št. 60/06 z dne 9. 6. 2006) in
- Popravek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-E (Uradni list RS, št. 63/06 z dne 16. 6. 2006).

Št. 602-02/90-1/32 Ljubljana, dne 14. julija 2006 EPA 928-IV

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije France Cukjati, dr. med, l.r.

ZAKON O OSNOVNI ŠOLI

(uradno prečiščeno besedilo) (ZOsn-UPB3)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon ureja osnovnošolsko izobraževanje, ki ga izvajajo javne in zasebne osnovne šole ali se izvaja kot izobraževanje na domu.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 77/486/EGS Evropskega sveta z dne 25. julija 1977 o izobraževanju otrok delavcev migrantov (UL L št. 199 z dne 6. avgusta 1977, str. 32–33).

2. člen
(cilji izobraževanja)

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

3. člen (trajanje)

Obvezno osnovnošolsko izobraževanje traja devet let.

Z vstopom v 1. razred osnovne šole otrok pridobi status učenca.

Učenec zaključi osnovnošolsko izobraževanje, ko uspešno konča 9. razred.

Učenec izpolni osnovnošolsko obveznost po devetih letih izobraževanja.

4. člen
(izpolnitev osnovnošolske obveznosti)

Starši, skrbniki in druge osebe, pri katerih je otrok v oskrbi (v nadaljnjem besedilu: starši), morajo zagotoviti, da njihov otrok izpolni osnovnošolsko obveznost.

5. člen
(pravica do izbire oblik izobraževanja)

Starši imajo pravico izbrati osnovnošolsko izobraževanje svojih otrok v javni ali zasebni šoli ali kot izobraževanje na domu.

6. člen
(učni jezik)

Učni jezik v osnovni šoli je slovenski.

Učni jezik v osnovnih šolah v jeziku narodne skupnosti je italijanski, v dvojezičnih osnovnih šolah pa slovenski in madžarski.

V osnovnih šolah na območjih, kjer prebivajo pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske narodne skupnosti in so opredeljena kot narodno mešana območja, se učenci v šolah s slovenskim učnim jezikom obvezno učijo italijanski jezik, učenci v šolah z italijanskim učnim jezikom pa obvezno slovenski jezik.

7. člen
(varstvo pravic manjšin)

Varstvo posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju osnovnošolskega izobraževanja ureja zakon.

8. člen
(dopolnilno izobraževanje)

Za otroke slovenskih izseljencev in zdomcev se v državah, kjer prebivajo, v skladu z mednarodnimi pogodbami organizira pouk slovenskega jezika in kulture.

Za otroke, ki prebivajo v Republiki Sloveniji in katerih materni jezik ni slovenski jezik, se ob vključitvi v osnovno šolo organizira pouk slovenskega jezika in kulture, s sodelovanjem z državami izvora pa tudi pouk njihovega maternega jezika in kulture.

9. člen
(pravice romske skupnosti)

Osnovnošolsko izobraževanje pripadnikov romske skupnosti v Republiki Sloveniji se izvaja v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

10. člen
(tuji državljani)

Otroci, ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji, imajo pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.

10.a člen
(izobraževanje učencev v bolnišnici)

Za učence, ki so na zdravljenju v bolnišnici, se lahko organizira pouk v bolnišnici.

11. člen
(izobraževanje nadarjenih učencev)

Nadarjeni učenci so učenci, ki izkazujejo visoko nadpovprečne sposobnosti mišljenja ali izjemne dosežke na posameznih učnih področjih, v umetnosti ali športu. Šola tem učencem zagotavlja ustrezne pogoje za vzgojo in izobraževanje tako, da jim prilagodi vsebine, metode in oblike dela ter jim omogoči vključitev v dodatni pouk, druge oblike individualne in skupinske pomoči ter druge oblike dela.

12. člen
(izobraževanje učencev s posebnimi potrebami)

Učenci s posebnimi potrebami so učenci, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov osnovne šole z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe osnovne šole oziroma posebni program vzgoje in izobraževanja. Ti učenci so glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oziroma motnje opredeljeni v zakonu, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

Izobraževanje učencev s posebnimi potrebami iz prvega odstavka tega člena se izvaja v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

12.a člen
(izobraževanje učencev z učnimi težavami)

Učenci z učnimi težavami so učenci, ki brez prilagoditev metod in oblik dela pri pouku težko dosegajo standarde znanja. Šole tem učencem prilagodijo metode in oblike dela pri pouku ter jim omogočijo vključitev v dopolnilni pouk in druge oblike individualne in skupinske pomoči.

13. člen
(zdravstveno varstvo učencev)

Osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj.

II. PROGRAM IN ORGANIZACIJA DELA V OSNOVNI ŠOLI

1. Program osnovnošolskega izobraževanja

14. člen
(program osnovne šole)

Program osnovnošolskega izobraževanja obsega obvezni program in razširjeni program (v nadaljnjem besedilu: program osnovne šole).

15. člen
(obvezni program)

Obvezni program obsega obvezne predmete, izbirne predmete in ure oddelčne skupnosti.

16. člen
(obvezni predmeti)

Osnovna šola za vse učence izvaja pouk iz naslednjih obveznih predmetov: slovenščine in italijanščine ali madžarščine na narodno mešanih območjih, tujega jezika, zgodovine, družbe, geografije, domovinske in državljske kulture in etike, matematike, naravoslovja, spoznavanja okolja, naravoslovja in tehnike, kemije, biologije, fizike, likovne umetnosti, glasbene umetnosti, športa, tehnike in tehnologije ter gospodinjstva.

Za učence s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v prilagojeni izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom, šola poleg obveznih predmetov iz prvega odstavka tega člena izvaja še specialno-pedagoške dejavnosti, določene s predmetnikom.

17. člen
(izbirni predmeti)

Poleg obveznih predmetov mora osnovna šola za učence 7., 8. in 9. razreda izvajati pouk iz izbirnih predmetov.

Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz družboslovno-humanističnega sklopa in najmanj treh iz naravoslovno-tehničnega sklopa. V okviru družboslovno-humanističnega sklopa mora šola ponuditi pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

Učenec izbere tri ure pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi štiri ure, če s tem soglašajo njegovi starši.

18. člen
(obvezni in izbirni predmeti v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom)

Osnovna šola za učence s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom izvaja pouk iz naslednjih obveznih predmetov: slovenščine, italijanščine in madžarščine na narodno mešanih območjih, tujega jezika, likovne umetnosti, glasbene umetnosti, matematike, tehnike in tehnologije, gospodinjstva, naravoslovja, spoznavanja okolja, družboslovja ter športa.

Šola izvaja še specialno-pedagoške dejavnosti, določene s predmetnikom.

Poleg obveznih predmetov osnovna šola za učence 7., 8. in 9. razreda, ki so usmerjeni v prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom, izvaja pouk iz izbirnih predmetov.

Šola ponudi pouk najmanj enega izbirnega predmeta iz družboslovno-humanističnega sklopa in enega iz naravoslovnega sklopa.

Učenec izbere eno uro pouka izbirnega predmeta tedensko.

18.a člen
(posebni program vzgoje in izobraževanja)

S posebnim programom vzgoje in izobraževanja se določijo vzgojno-izobraževalna področja in izbirne vsebine.

19. člen
(oddelčna skupnost)

Pri urah oddelčne skupnosti učenci skupaj z razrednikom obravnavajo vprašanja, povezana z delom in življenjem učencev.

19.a člen
(dnevi dejavnosti)

Dnevi dejavnosti so del obveznega programa osnovne šole. V okviru dni dejavnosti se vsebine predmetov medsebojno povezujejo.

20. člen
(razširjeni program)

Razširjeni program obsega podaljšano bivanje, jutranje varstvo, dodatni pouk, dopolnilni pouk, pouk neobveznih izbirnih predmetov in interesne dejavnosti.

V razširjeni program se učenci vključujejo prostovoljno.

20.a člen
(neobvezni izbirni predmeti)

Šola za učence 1. razreda izvaja pouk prvega tujega jezika kot neobvezni izbirni predmet.

Šola za učence 4., 5. in 6. razreda izvaja pouk iz naslednjih neobveznih izbirnih predmetov: drugega tujega jezika, umetnosti, računalništva, športa ter tehnike.

Šola za učence 7., 8. in 9. razreda izvaja pouk tujega jezika kot neobvezni izbirni predmet.

Šola učencem od 4. do 9. razreda obvezno ponudi pouk tujega jezika kot neobvezni izbirni predmet v obsegu dveh ur tedensko.

Učenec lahko izbere največ dve uri pouka neobveznih izbirnih predmetov tedensko.

Za učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom šola ne izvaja pouka neobveznih izbirnih predmetov.

21. člen
(podaljšano bivanje)

Osnovna šola organizira podaljšano bivanje za učence od 1. do 5. razreda.

Za učence, ki so usmerjeni v prilagojene izobraževalne programe ali posebni program, šola organizira podaljšano bivanje do zaključka izobraževanja v osnovni šoli.

V času podaljšanega bivanja se učenci učijo, opravljajo domače naloge in druge obveznosti in sodelujejo pri kulturnih, športnih, umetniških in drugih dejavnostih.

22. člen
(jutranje varstvo)

Osnovna šola organizira jutranje varstvo učencev 1. razreda.

23. člen
(dodatni pouk)

Dodatni pouk se organizira za učence, ki pri posameznih predmetih presegajo določene standarde znanja.

24. člen
(dopolnilni pouk)

Dopolnilni pouk se organizira za učence, ki potrebujejo pomoč pri učenju.

25. člen
(interesne dejavnosti)

Za razvijanje različnih interesov učencev osnovna šola organizira interesne dejavnosti, ki jih določi z letnim delovnim načrtom.

26. člen črtan

27. člen
(druge dejavnosti)

Osnovna šola lahko organizira tudi druge dejavnosti, ki jih določi z letnim delovnim načrtom.

28. člen
(zasebne šole)

Zasebna šola določi program osnovne šole v skladu s svojimi akti.

Zasebna osnovna šola izvaja pouk iz naslednjih obveznih predmetov: slovenščine in italijanščine ali madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike, prvega tujega jezika, zgodovine, domovinske in državljske kulture in etike, športa, vsaj enega naravoslovnega in enega družboslovnega predmeta in vsaj enega predmeta s področja umetnosti.

Zasebne šole, ki izvajajo program osnovne šole po posebnih pedagoških načelih (Steiner, Decroly, Montessori ipd.), lahko oblikujejo program osnovne šole ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena v skladu s temi načeli tako, da zagotovijo minimalna znanja, ki omogočajo zaključitev osnovnošolskega izobraževanja.

2. Predmetnik in učni načrt

29. člen
(predmetnik in učni načrt)

S predmetnikom se določijo izbirni predmeti, letno in tedensko število ur pouka posameznih obveznih in izbirnih predmetov, dnevi dejavnosti, število ur oddelčne skupnosti in minimalno število ur, potrebnih za uresničevanje učnega načrta.

Z učnim načrtom se določijo vsebina predmetov, standardi znanj in cilji pouka pri predmetih.

Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena lahko šola v posameznem razredu drugače razporedi tedensko število ur pouka posameznih predmetov (fleksibilni predmetnik). Pouk slovenščine in italijanščine ali madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike, tujega jezika kot obveznega predmeta in športa šola lahko razporedi znotraj obdobja dveh zaporednih tednov.

S predmetniki prilagojenih programov se določijo tudi specialno-pedagoške dejavnosti.

30. člen
(zasebne šole)

Program zasebne osnovne šole mora pri predmetih iz drugega odstavka 28. člena tega zakona zagotavljati učencem doseganje vsaj enakovrednega izobrazbenega standarda, kot ga zagotavlja program javne osnovne šole.

3. Načrtovanje dela v osnovni šoli

31. člen
(letni delovni načrt)

Z letnim delovnim načrtom se določijo vsebina, obseg in razporeditev vzgojno-izobraževalnega in drugega dela v skladu s predmetnikom in učnim načrtom in obseg, vsebina in razporeditev interesnih in drugih dejavnosti, ki jih izvaja šola. Določi se delo šolske svetovalne službe in drugih služb, delo šolske knjižnice, aktivnosti, s katerimi se šola vključuje v okolje, obseg dejavnosti, s katerimi šola zagotavlja zdrav razvoj učencev, oblike sodelovanja s starši, strokovno izpopolnjevanje učiteljev in drugih delavcev, sodelovanje z visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo učitelje, raziskovalnimi inštitucijami, vzgojnimi posvetovalnicami oziroma svetovalnimi centri, sodelovanje z zunanji sodelavci in druge naloge, potrebne za uresničitev programa osnovne šole.

Letni delovni načrt sprejme svet osnovne šole v skladu z zakonom in drugimi predpisi najkasneje do konca meseca septembra v vsakem šolskem letu.

31.a člen
(hišni red)

Šola s hišnim redom določi območje šole in površine, ki sodijo v šolski prostor, poslovni čas in uradne ure, uporabo šolskega prostora in organizacijo nadzora, ukrepe za zagotavljanje varnosti, vzdrževanje reda in čistoče ter drugo.

32. člen
(predstavitev šole)

Osnovna šola na svoji spletni strani predstavi podatke o šoli, značilnosti programa šole, organizacijo dela šole v skladu z letnim delovnim načrtom, pravice in dolžnosti učencev, vsebino vzgojnega načrta, hišni red in druge podatke.

Predstavitev iz prvega odstavka tega člena je staršem na vpogled v pisni obliki v prostorih šole.

4. Organizacija osnovnošolskega izobraževanja

33. člen
(vzgojno-izobraževalna obdobja)

Osnovnošolsko izobraževanje se deli na tri vzgojno-izobraževalna obdobja (v nadaljnjem besedilu: obdobja).

Prvo obdobje traja od 1. do 3. razreda.

Drugo obdobje traja od 4. do 6. razreda.

Tretje obdobje traja od 7. do 9. razreda.

Izobraževanje po posebnem programu se deli na stopnje. Posamezna stopnja traja tri leta.

34. člen
(šolsko leto)

Šolsko leto se začne 1. septembra in konča 31. avgusta.

Šolsko leto se deli na ocenjevalna obdobja.

Pouk v šolskem letu traja največ 38 tednov po pet dni v tednu.

Izjemoma lahko pouk v posameznem tednu traja šest dni, če je tako določeno v letnem delovnem načrtu.

35. člen
(tedenska obveznost učencev)

Tedenska obveznost učencev po obveznem programu, brez ur oddelčne skupnosti, je v prvem obdobju lahko največ 24 ur pouka, v drugem obdobju največ 26 ur pouka in v tretjem obdobju največ 30 ur pouka.

Tedenska obveznost učencev po obveznem programu, brez ur oddelčne skupnosti, je v šolah na narodno mešanih območjih ter v šolah, ki izvajajo prilagojene izobraževalne programe, v prvem obdobju lahko največ 26 ur pouka, v drugem obdobju največ 28 ur pouka in v tretjem obdobju največ 32 ur pouka.

Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se zaradi organizacije pouka obveznost učencev po obveznem programu, brez ur oddelčne skupnosti, v posameznem tednu lahko poveča za največ dve uri pouka. Pri tem povprečna tedenska

obveznost v šolskem letu ne sme biti večja od obveznosti, določene v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

Ura pouka traja praviloma 45 minut.

36. člen (šolski koledar)

Razporeditev pouka, pouka proste dneve in trajanje ter razporeditev šolskih počitnic v šolskem letu s šolskim koledarjem določi minister, pristojen za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

37. člen (razredi, oddelki, učne skupine)

Osnovna šola izvaja vzgojno-izobraževalno delo po razredih, v oddelkih in učnih skupinah.

Razred je vzgojno-izobraževalna celota, ki v skladu s predmetnikom in učnim načrtom obsega učno snov enega šolskega leta.

Učenci posameznega razreda so razporejeni v oddelke.

Izjemoma so zaradi majhnega števila učenci dveh ali več razredov lahko razporejeni v en kombiniran oddelek.

Če zaradi majhnega števila učencev ni mogoče organizirati pouka po razredih in oddelkih – majhne osnovne šole, osnovne šole v zdravstvenih organizacijah in podobno, osnovna šola organizira individualno ali skupinsko vzgojnoizobraževalno delo z učenci.

Učenci enega ali več razredov ali oddelkov so pri vzgojnoizobraževalnem delu lahko razporejeni v učne skupine.

Standarde in normative za oblikovanje oddelkov in učnih skupin določi minister.

38. člen (izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela)

Vzgojno-izobraževalno delo v osnovni šoli obsega pouk in druge oblike organiziranega dela z učenci.

Vzgojno-izobraževalno delo v osnovni šoli opravljajo učitelji, svetovalni delavci in drugi strokovni delavci.

V prvem obdobju osnovne šole obvezni program poučuje učitelj razrednega pouka.

Tuji jezik v prvem obdobju poučuje učitelj razrednega pouka, če ima opravljen ustrezen študijski program izpopolnjevanja, lahko pa tudi učitelj predmetnega pouka, če ima opravljen ustrezen študijski program izpopolnjevanja.

V 1. razredu osnovne šole hkrati poučujeta učitelj razrednega pouka in vzgojitelj predšolskih otrok, izjemoma pa lahko tudi dva učitelja razrednega pouka. Drugi učitelj oziroma vzgojitelj predšolskih otrok poučuje polovico ur pouka.

Pri pouku glasbene umetnosti, likovne umetnosti in športa lahko z učiteljem razrednega pouka sodeluje tudi učitelj predmetnega pouka. Tečaj plavanja v 2. oziroma 3. razredu lahko izvaja tudi učitelj predmetnega pouka.

V drugem obdobju poučuje:

- v 4. razredu učitelj razrednega pouka, tuji jezik, glasbeno umetnost, likovno umetnost in šport pa tudi učitelj predmetnega pouka, vendar ne več kot dva predmeta,
- v 5. razredu učitelj razrednega pouka, tuji jezik, glasbeno umetnost, likovno umetnost in šport pa tudi učitelj predmetnega pouka, vendar ne več kot tri predmete in
- v 6. razredu učitelj predmetnega pouka, lahko pa tudi učitelj razrednega pouka.

V tretjem obdobju osnovne šole poučujejo učitelji predmetnega pouka.

V oddelku, v katerega so vključeni učenci s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, lahko poleg učitelja sodeluje učitelj z ustrezno specialnopedagoško izobrazbo.

V oddelkih podaljšanega bivanja izvajajo vzgojno-izobraževalno delo učitelji razrednega in predmetnega pouka, vzgojitelji predšolskih otrok in svetovalni delavci.

Delo v skupinah jutranjega varstva izvaja, kdor izpolnjuje pogoje za strokovnega delavca v osnovni šoli.

S prilagojenimi izobraževalnimi programi in s posebnim programom vzgoje in izobraževanja se za učence s posebnimi potrebami lahko določi tudi drugačno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela.

V šolah na narodno mešanih območjih lahko v prvem in drugem obdobju poučujejo slovenščino, italijanščino in madžarščino, ki se jih učenci učijo kot drugi jezik, tudi učitelji predmetnega pouka.

39. člen (zasebne šole)

Določbe 33., 36., 37. in 38. člena, razen določbe osmega odstavka 38. člena tega zakona, niso obvezne za zasebne šole.

39.a člen (šola v naravi)

Šola izvaja del obveznega programa in drugih dejavnosti kot šola v naravi.

Šola v naravi je organizirana oblika vzgojno-izobraževalnega dela, ki poteka strnjeno tri ali več dni izven prostora šole. Za učence, ki se šole v naravi ne udeležijo, osnovna šola v tem času organizira primerljive dejavnosti.

5. Organizacija pouka

40. člen (oblike diferenciacije)

Učitelj od 1. do 9. razreda pri pouku in pri drugih oblikah organiziranega dela diferencira delo z učenci glede na njihove zmožnosti (notranja diferenciacija).

V 4., 5., 6. in 7. razredu se pri slovenščini in italijanščini ali madžarščini na narodno mešanih območjih ter pri matematiki in tujem jeziku lahko pouk v obsegu največ ene četrtine ur, namenjenih tem predmetom, organizira kot nivojski pouk (fleksibilna diferenciacija).

V 8. in 9. razredu se pri slovenščini in italijanščini ali madžarščini na narodno mešanih območjih ter pri matematiki in tujem jeziku pouk vse leto organizira z razporeditvijo učencev v manjše učne homogene ali heterogene skupine, med letom pa glede na učne vsebine tudi kot kombinacija homogenih in heterogenih skupin.

Obseg ur, namenjenih izvajanju diferenciacije v 8. in 9. razredu, mora biti enak, ne glede na to, katera oblika diferenciacije se izvaja.

Če zaradi majhnega števila učencev ni mogoče organizirati pouka v skladu s prejšnjim odstavkom, pri pouku poteka samo notranja diferenciacija.

Odločitev o izvajanju oblik diferenciacije pri slovenščini in italijanščini ali madžarščini na narodno mešanih območjih ter pri matematiki in tujem jeziku v drugem in tretjem obdobju, na predlog ravnatelja sprejme učiteljski zbor praviloma za eno šolsko leto.

Nivojski pouk iz tega člena poteka na dveh ali več ravneh zahtevnosti.

Podrobnejše pogoje za izvajanje diferenciacije pri pouku predpiše minister.

40.a člen črtan

41. člen (prehajanje med nivoji)

Učenec lahko po posvetovanju s starši, učitelji in šolsko svetovalno službo spremeni raven zahtevnosti.

V 9. razredu učenec lahko spremeni raven zahtevnosti na podlagi ocen.

42. člen (prilagojeni programi)

V šolah, ki izvajajo prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom, učitelj od 1. do 9. razreda pri pouku vseh predmetov in pri drugih oblikah organiziranega dela diferencira delo z učenci glede na njihove zmožnosti (notranja diferenciacija).

Določbe 40. in 41. člena tega zakona se ne uporabljajo za otroke s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v posebni program vzgoje in izobraževanja.

43. člen (zasebne šole)

Določbe 40. in 41. člena tega zakona niso obvezne za zasebne osnovne šole.

III. VPIS

44. člen
(vpis)

Osnovna šola vpisuje otroke v 1. razred v mesecu februarju za naslednje šolsko leto.

Najmanj tri mesece pred začetkom pouka šola staršem otrok, vpisanih v 1. razred, izda potrdilo o šolanju oziroma odločbo o odložitvi začetka šolanja.

V primeru vpisa oziroma vključitve šoloobveznih otrok s tujimi listinami o izobraževanju v osnovnošolsko izobraževanje v Republiki Sloveniji, osnovna šola na podlagi dokazil ugotovi, v kateri razred se bo otrok vključil. Pri tem šola upošteva predložena dokazila o predhodnem izobraževanju in starost otroka. Šola pri vključitvi otroka lahko upošteva tudi njegovo poznavanje slovenskega jezika. Šola učencu ob vpisu oziroma vključitvi izda potrdilo o šolanju.«..

45. člen
(pogoji za vpis)

Starši morajo v 1. razred osnovne šole vpisati otroke, ki bodo v koledarskem letu, v katerem bodo začeli obiskovati šolo, dopolnili starost 6 let.

Otroku se lahko pričetek šolanja na predlog staršev, zdravstvene službe ali komisije za usmerjanje odloži za eno leto, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo.

46. člen
(ugotavljanje pripravljenosti)

Ob vpisu otroka v osnovno šolo se lahko na željo staršev ugotavlja pripravljenost otroka za vstop v šolo.

Če starši predlagajo odložitev šolanja, ker menijo, da njihov otrok ni pripravljen za vstop v šolo, oziroma če odložitev šolanja predlaga zdravstvena služba, je ugotavljanje pripravljenosti otroka za vstop v šolo obvezno.

47. člen
(odložitev šolanja)

Učencu se med šolskim letom v 1. razredu lahko na predlog šolske svetovalne službe, šolske zdravstvene službe ali komisije za usmerjanje v soglasju s starši iz zdravstvenih in drugih razlogov odloži šolanje za eno leto.

48. člen
(šolski okoliš)

Starši imajo pravico vpisati otroka v javno osnovno šolo ali v zasebno osnovno šolo s koncesijo v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno oziroma začasno prebiva, javna osnovna šola oziroma zasebna osnovna šola s koncesijo v tem okolišu, pa je dolžna na željo staršev otroka vpisati. V drugo osnovno šolo lahko starši vpišejo otroka, če ta šola s tem soglaša.

Seznam otrok iz šolskega okoliša, ki jih je javna ali zasebna šola s koncesijo dolžna vpisati v 1. razred, si šola pridobi iz evidence šoloobveznih otrok, ki jo vodi ministrstvo,

pristojno za šolstvo (v nadaljevanju: ministrstvo). Ministrstvo si pridobi podatke o šoloobveznih otrocih iz registra stalnega prebivalstva in razvida začasnega prebivališča.

Med šolanjem lahko učenec prestopi na drugo osnovno šolo, če ta šola s tem soglaša.

Če se učenec med šolanjem preseli v šolski okoliš druge osnovne šole, ima pravico dokončati šolanje na šoli, v katero je vpisan.

Če učenec želi prestopiti iz zasebne šole v javno šolo, ga je javna šola v šolskem okolišu, v katerem učenec stalno prebiva, dolžna sprejeti.

Določbe prvega odstavka tega člena niso obvezne za zasebne osnovne šole.

49. člen (učenci s posebnimi potrebami)

Starši imajo pravico otroka s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona vpisati v osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno oziroma začasno prebiva, razen če je otroku z odločbo o usmeritvi določena druga ustrezna osnovna šola.

IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV V OSNOVNI ŠOLI

50. člen (obiskovanje pouka)

Učenec ima pravico obiskovati pouk oziroma se udeleževati drugih dejavnosti, ki jih organizira šola. Učencu šola lahko občasno zagotovi doseganje ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela z učenci z namenom, da se učencem zagotovi varnost ali nemoten pouk.

Učenec mora redno obiskovati pouk v okviru obveznega programa in izpolnjevati obveznosti in naloge, določene z akti osnovne šole.

51. člen (vzporedno izobraževanje, perspektivni športniki)

Učenec, ki se vzporedno izobražuje v glasbenih in drugih šolah, ki izvajajo javno veljavne programe, oziroma je perspektivni športnik, lahko pridobi status učenca, ki se vzporedno izobražuje, oziroma status športnika.

Predlog za dodelitev statusa podajo starši in učenec.

Učencu s statusom iz prvega odstavka tega člena se prilagodijo šolske obveznosti. Prilagajanje šolskih obveznosti se uredi s pisnim dogovorom med šolo in starši. Prilagodijo se obiskovanje pouka in drugih dejavnosti, načini in roki za ocenjevanje znanja ter drugo.

Status učencu preneha na zahtevo učenca in staršev, s potekom časa, za katerega mu je bil dodeljen, ali če prenehajo razlogi, zaradi katerih mu je bil status dodeljen, ali če ni več učenec šole, na kateri je pridobil status, oziroma če se mu status odvzame.

Če učenec ne izpolnjuje obveznosti iz dogovora iz tretjega odstavka tega člena oziroma zaradi kršitve njegovih dolžnosti, določenih z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole, mu šola lahko status začasno oziroma trajno odvzame na predlog razrednika oziroma učiteljskega zbora.

Učencu status lahko miruje. Predlog za mirovanje statusa lahko podajo starši in učenec.

O dodelitvi, odvzemu in mirovanju statusa odloči ravnatelj. Pred tem si v prvem izobraževalnem obdobju pridobi mnenje razrednika, v drugem in tretjem izobraževalnem obdobju pa tudi mnenje oddelčnega učiteljskega zbora.

Šola s pravili o prilagajanju šolskih obveznosti podrobneje uredi postopek za pridobitev statusa in prilagajanje šolskih obveznosti.

52. člen (oprostitev)

Učenec je iz zdravstvenih razlogov lahko oproščen sodelovanja pri posameznih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela v šoli.

Učenec 7., 8. in 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je na predlog staršev oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih.

O oprostitvi iz prejšnjih odstavkov odloči ravnatelj.

53. člen (izostanki)

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Če starši vzroka izostanka ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih šola obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pojasnijo.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovejo, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu.

Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

54. člen (prešolanje)

Učenec osnovne šole ne more biti izključen iz šole, dokler je šoloobvezen.

Če je iz učnih ali vzgojnih razlogov potrebno, lahko osnovna šola v soglasju ali na zahtevo staršev vključi učenca v drugo osnovno šolo, če ta s tem soglaša.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali

– če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

55. člen (podaljšanje statusa učenca)

Učenec, ki v devetih letih ni končal osnovnošolskega izobraževanja, sme nadaljevati šolanje še dve leti in tako obdrži status učenca.

Če učenec iz prvega odstavka tega člena z neprimernim odnosom ovira vzgojno-izobraževalno delo, lahko ravnatelj na predlog učiteljskega zbora ne glede na določilo prvega odstavka tega člena med šolskim letom oziroma ob koncu šolskega leta odloči, da učenec ne sme več obiskovati osnovne šole.

Učenec iz prvega odstavka tega člena obdrži status učenca tudi, če nadaljuje šolanje kot odrasel.

56. člen (brezplačen prevoz)

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole.

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v 1. razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo.

Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva.

O načinu prevoza se osnovna šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo.

Otroci s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona imajo pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njihovega prebivališča od osnovne šole, če je tako določeno v odločbi o usmeritvi.

Otroci s posebnimi potrebami, ki imajo z odločbo o usmeritvi določeno izvajanje dodatne strokovne pomoči v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, imajo pravico do povračila stroškov prevoza do zavoda, v katerem se ta pomoč izvaja, če je njihovo prebivališče od tega zavoda oddaljeno več kot štiri kilometre.

Če učencu ni mogoče zagotoviti prevoza, ima pravico do brezplačne oskrbe v kraju izobraževanja in pravico do brezplačnega prevoza domov ob pouka prostih dnevih.

Osnovna šola mora učencem, ki morajo čakati na organiziran prevoz, zagotoviti varstvo.

Učenec, ki se prešola v skladu s 54. členom tega zakona, ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole, v katero je prešolan.

Določilo petega in sedmega odstavka ne velja za učence, starejše od 18 let, ki so vključeni v posebni program in uveljavljajo pravice, določene v Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

57. člen (prehrana)

Osnovna šola za vse učence organizira vsaj en obrok hrane dnevno.

58. člen črtan

59. člen črtan

60. člen črtan

IV.A ODLOČANJE O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH UČENCEV

60.a člen (odločanje o pravicah in dolžnostih učenca)

Določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, se uporabljajo v postopkih v zvezi z vpisom, prestopom, prešolanjem, odložitvijo šolanja, oprostivjo sodelovanja pri posameznem predmetu, prepovedjo obiskovanja osnovne šole po izpolnitvi osnovnošolske obveznosti, statusom učenca, ki se vzporedno izobražuje, oziroma statusom športnika in v zvezi z dodelitvijo sredstev učencem, ki zaradi socialnega položaja ne zmorejo v celoti plačati prispevkov za materialne stroške programa (šola v naravi, prehrana, učbeniki).

60.b člen (pristojni organ odločanja)

Če za posamezno odločitev ni posebej določen pristojni organ, o pravicah in dolžnostih učenca na prvi stopnji odloča ravnatelj.

O odložitvi začetka šolanja in odložitvi šolanja med šolskim letom v prvem razredu odloči ravnatelj na podlagi obrazloženega mnenja strokovne komisije, ki jo imenuje ravnatelj in jo sestavljajo šolski zdravnik, svetovalni delavec ter vzgojitelj oziroma učitelj.

O pritožbah v zvezi z uresničevanjem pravic in dolžnosti otroka oziroma učenca odloča pritožbena komisija.

60.c člen (pritožbena komisija)

Svet šole imenuje pritožbeno komisijo. V pritožbeno komisijo se imenuje najmanj 10 članov, od katerih mora biti več kot polovica strokovnih delavcev šole.

Izmed članov pritožbene komisije predsednik sveta imenuje pet članov, ki odločajo v posameznem primeru. Člani komisije za posamezni primer so trije predstavniki delavcev šole in dva zunanja člana (predstavniki staršev in strokovni delavci druge šole).

Pritožbena komisija je imenovana za štiri leta. Ista oseba se lahko imenuje za člana pritožbene komisije večkrat.

Pritožbena komisija odloča z večino glasov vseh članov. Pri odločanju morajo biti prisotni vsi člani.

IV.B VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

60.č člen (vzgojno delovanje šole)

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole.

60.d člen (vzgojni načrt šole)

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

60.e člen (pravila šolskega reda)

Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši.

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

60.f člen
(vzgojni opomini)

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

60.g člen
(ugovor na izvajanje vzgojnega delovanja šole)

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnatelju glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30 dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

60.h člen

Določbe 60.d, 60.e in 60.f člena niso obvezne za zasebne šole.

V. PREVERJANJE, OCENJEVANJE IN NAPREDOVANJE UČENCEV

1. Preverjanje in ocenjevanje

61. člen
(ocenjevanje)

Znanje učenca se v osnovni šoli ocenjuje opisno oziroma številčno.

V 1. in 2. razredu osnovne šole se učenčevo znanje pri vseh predmetih ocenjuje z opisnimi ocenami, od 3. razreda dalje pa s številčnimi ocenami.

V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom se v prvem izobraževalnem obdobju osnovne šole učenčevo znanje ocenjuje z opisnimi ocenami, v drugem in tretjem izobraževalnem obdobju pa s številčnimi ocenami. Če učenec pri posameznih predmetih prehaja v izobraževalni program osnovne šole, se njegovo znanje pri teh predmetih ocenjuje v skladu z drugim odstavkom tega člena.

V posebnem programu vzgoje in izobraževanja se napredek učenca ocenjuje z opisnimi ocenami.

62. člen (obveščeno o oceni)

Učitelj omogoči učencu sodelovanje pri načrtovanju preverjanja in ocenjevanja znanja.

Učenec mora biti seznanjen z oceno.

63. člen (obveščanje o uspehu)

Osnovna šola ob koncu vsakega ocenjevalnega obdobja starše pisno obvesti o ocenah učenca.

V 1. razredu osnovne šole in v posebnem programu vzgoje in izobraževanja je obvestilo o ocenah učenca med šolskim letom lahko tudi samo ustno.

Med šolskim letom dobijo starši obvestila o ocenah učenca. Ob zaključku pouka dobijo učenci spričevala, v katerih so ocene za posamezne predmete.

Učencem 9. razreda, ki opravljajo nacionalno preverjanje znanja, šola ob zaključku pouka izroči tudi obvestilo o dosežkih pri nacionalnem preverjanju znanja.

Šola ob zaključku pouka učencu izroči obvestilo o uspehu pri neobveznem izbirnem predmetu in o njegovem sodelovanju pri interesnih ter drugih dejavnostih šole.

64. člen (nacionalno preverjanje znanja)

Ob koncu 3., 6., 8. in 9. razreda se znanje učencev preverja z nacionalnim preverjanjem znanja, s katerim se preverjajo standardi znanja, določeni z učnim načrtom (v nadaljevanju: nacionalno preverjanje znanja).

Nacionalno preverjanje znanja je ob koncu 3., 6. in 8. razreda za vse učence obvezno.

Nacionalno preverjanje znanja je ob koncu 9. razreda za učence prostovoljno.

Ob koncu 3. razreda osnovna šola po predpisanem postopku izvede nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih in matematike.

Ob koncu 6. razreda osnovna šola po predpisanem postopku izvede nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike in prvega tujega jezika.

Ob koncu 8. razreda osnovna šola po predpisanem postopku izvede nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike in predmeta, ki ga določi minister.

Tretji predmet določi minister tako, da v mesecu septembru izmed obveznih predmetov 8. razreda izbere največ štiri predmete in določi, iz katerega tretjega predmeta se bo preverjalo znanje na posamezni šoli. Med izbranimi štirimi predmeti je prvi tuji jezik.

Ob koncu 9. razreda osnovna šola po predpisanem postopku izvede nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike in tretjega predmeta, ki ga izbere izmed obveznih predmetov 8. in 9. razreda.

Osnovna šola starše pisno obvesti o dosežkih učenca pri nacionalnem preverjanju znanja.

Dosežki nacionalnega preverjanja znanja so dodatna informacija o znanju učencev.

Podatki in analize o dosežkih nacionalnega preverjanja znanja se ne smejo uporabiti za razvrščanje šol.

Za učence zasebnih šol in šol, ki izvajajo program osnovne šole po posebnih pedagoških načelih, je tretji predmet pri nacionalnem preverjanju znanja prvi tuji jezik.

Učenci priseljenci iz drugih držav, katerih materni jezik ni slovenski in se prvič vključijo v osnovno šolo v Republiki Sloveniji v 3., 6. oziroma 8. razredu, opravljajo v tem šolskem letu nacionalno preverjanje znanja prostovoljno.

Nacionalno preverjanje znanja je za odrasle prostovoljno.

Podrobnejše določbe o izvajanju nacionalnega preverjanja znanja izda minister.

65. člen (namen preverjanja)

Dosežki nacionalnega preverjanja znanja se lahko uporabljajo samo za namen, ki ga določa ta zakon.

66. člen (organizacija preverjanja znanja)

Strokovne, tehnične, razvojne in druge naloge, povezane z nacionalnim preverjanjem znanja, opravljata Državni izpitni center in Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Državni izpitni center v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja opravlja naslednje naloge:

- organizira in tehnično izvede nacionalno preverjanje znanja,
- vodi in hrani zbirke nalog za nacionalno preverjanje znanja,
- pripravlja in vzdržuje informacijski sistem, vezan na nacionalno preverjanje znanja,
- pripravlja podatke in analize oziroma primerjalne analize dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja,
- opravlja druge naloge v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja opravlja naslednje naloge:

- pri pripravi in izboru nalog za nacionalno preverjanje znanja zagotovi strokovnjake, ki delujejo v okviru Zavoda Republike Slovenije za šolstvo,
- organizira vrednotenje nalog nacionalnega preverjanja znanja pri območni enoti Zavoda Republike Slovenije za šolstvo,
- organizira izobraževanje učiteljev, ki bodo vrednotili naloge,
- opravlja druge naloge v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja.

67. člen (prilagojeni programi)

Ne glede na določbe 64. člena tega zakona je v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom nacionalno preverjanje znanja za učence prostovoljno. Ob koncu 6. in 8. razreda šola nacionalno preverjanje znanja izvede iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih in matematike, ob koncu 8. razreda pa tudi iz tretjega predmeta, ki ga določi minister.

V posebnem programu vzgoje in izobraževanja se nacionalnega preverjanja znanja za učence ne izvaja.

2. Ugovor na oceno

68. člen (ugovor na oceno)

Če učenec in starši menijo, da je bil učenec ob koncu pouka v šolskem letu nepravilno ocenjen, lahko starši v treh dneh po prejemu spričevala oziroma zaključnega spričevala pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor.

Ravnatelj najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora imenuje komisijo. Med člani komisije mora biti vsaj en član, ki ni zaposlen v šoli.

Če komisija ugotovi, da je ocena učenca ob koncu pouka v šolskem letu neustrezna, učenca ponovno oceni. Odločitev komisije je dokončna.

Če učenec in starši menijo, da je pri ugotavljanju dosežka učenca pri nacionalnem preverjanju znanja ob koncu tretjega obdobja prišlo do pisne ali računske napake, lahko starši v treh dneh po prejemu zaključnega spričevala pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor.

Ravnatelj najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora imenuje komisijo. Med člani komisije mora biti vsaj en član, ki ni zaposlen v šoli.

Če komisija ugotovi, da je pri ugotavljanju dosežka učenca pri nacionalnem preverjanju znanja ob koncu tretjega obdobja prišlo do pisne ali računske napake, se postopek ugotavljanja dosežka ponovi. Odločitev komisije je dokončna.

3. Napredovanje iz razreda v razred

69. člen
(napredovanje)

Učenci v prvem in v drugem obdobju razredov ne ponavljajo.

Učenci v tretjem obdobju napredujejo v naslednji razred, če so ob koncu šolskega leta pozitivno ocenjeni iz vseh predmetov.

Ne glede na določbo prvega in drugega odstavka tega člena lahko učenec zaradi slabših ocen, ki so posledica daljše odsotnosti od pouka, bolezni, preselitve ali zaradi drugih razlogov, ponavlja razred, če tako zahtevajo njegovi starši oziroma ponavlja razred na podlagi pisnega obrazloženega predloga razrednika v soglasju s starši.

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko učenec 3., 4., 5. in 6. razreda na podlagi pisnega obrazloženega predloga razrednika ponavlja razred brez soglasja staršev. Učenec lahko ponavlja razred, kadar je ob koncu šolskega leta negativno ocenjen iz enega ali več predmetov, čeprav mu je šola omogočila vključitev v dopolnilni pouk in druge oblike individualne in skupinske pomoči.

V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom lahko učenec v tretjem razredu ponavlja razred, če ni dosegel standardov znanja, ki so potrebni za napredovanje v naslednji razred, čeprav mu je šola omogočila vključitev v dopolnilni pouk.

Odločitev o ponavljanju sprejme učiteljski zbor. Če se učenec in starši ne strinjajo z odločitvijo o ponavljanju razreda, lahko v treh dneh po prejemu spričevala pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor. O ugovoru se odloči na način in po postopku, določenem v 68. členu tega zakona.

Učenci priseljencev iz drugih držav so lahko ob koncu pouka v šolskem letu, v katerem so prvič vključeni v osnovno šolo v Republiki Sloveniji, neocenjeni iz posameznih predmetov in napredujejo v naslednji razred. O napredovanju odloči na predlog razrednika učiteljski zbor..

70. člen
(popravni izpit)

Učenci, ki so v 7. in 8. razredu ob koncu pouka v šolskem letu negativno ocenjeni iz največ dveh predmetov, do konca šolskega leta opravljajo popravni izpit. Popravni izpit lahko opravljajo največ dvakrat v šolskem letu.

Učenci 9. razreda lahko opravljajo popravni izpit tudi iz več predmetov, iz katerih so ob koncu šolskega leta negativno ocenjeni. Popravni izpit lahko opravljajo dvakrat v istem šolskem letu in najmanj štirikrat v naslednjem šolskem letu.

Če učenec popravnih izpitov ne opravi uspešno, ponavlja razred.

71. člen
(prilagojeni programi)

Ne glede na določbe 69. člena tega zakona učenci v posebnem programu vzgoje in izobraževanja napredujejo.

Določba 70. člena tega zakona ne velja za posebni program vzgoje in izobraževanja.

72. člen
(uspešno dokončanje 9. razreda)

Učenec uspešno konča 9. razred, če ima pozitivne ocene iz vseh predmetov 9. razreda.

Učenci s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v posebni program vzgoje in izobraževanja, uspešno končajo izobraževanje na način, kot je določeno s tem programom.

73. člen (črtan)

74. člen (črtan)

75. člen
(podaljšanje izobraževanja za učence s posebnimi potrebami)

Učenci s posebnimi potrebami, ki so bili vključeni v osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom in so izpolnili osnovnošolsko obveznost ter se ne vključijo v programe srednješolskega izobraževanja, lahko ne glede na določilo prvega odstavka 55. člena tega zakona nadaljujejo izobraževanje v osnovni šoli še največ tri leta in obdržijo status učenca.

Učenci s posebnimi potrebami, ki so bili vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja in so izpolnili osnovnošolsko obveznost, lahko ne glede na določilo prvega odstavka 55. člena tega zakona nadaljujejo izobraževanje v posebnem programu še največ enajst let, vendar največ do 26. leta starosti.

Izobraževanje za učence, ki so se izobraževali po prilagojenih izobraževalnih programih, se izvaja v skladu s programom, ki je prilagojen vrsti in stopnji primanjkljaja, ovire oziroma motnje posameznega učenca, za učence, ki so bili vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja, pa v skladu s posebnim programom vzgoje in izobraževanja.

76. člen
(izpit)

Učenci, ki zaradi bolezni ali drugih utemeljenih razlogov ne morejo obiskovati pouka, lahko do konca šolskega leta opravljajo izpite iz posameznih predmetov.

O utemeljenosti razlogov iz prejšnjega odstavka odloča ravnatelj.

77. člen
(izpitna komisija)

Popravni izpit in razredni izpit opravlja učenec pred izpitno komisijo.

78. člen
(oprostititev)

Učenec, ki je iz zdravstvenih razlogov v celoti oproščen sodelovanja pri posameznem predmetu, se iz tega predmeta ne ocenjuje.

Učenec 7., 8. in 9. razreda, ki je oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih v skladu z drugim in tretjim odstavkom 52. člena tega zakona, se iz teh predmetov ne ocenjuje.

79. člen
(hitrejše napredovanje)

Učencem, ki dosegajo nadpovprečne rezultate v učenju, mora osnovna šola na predlog staršev, učiteljev ali šolske svetovalne službe omogočiti, da prej kot v devetih letih končajo osnovnošolsko izobraževanje in s tem izpolnijo osnovnošolsko obveznost.

O hitrejšem napredovanju učenca odloča učiteljski zbor v soglasju s starši.

80. člen
(izvršilni predpis o ocenjevanju in napredovanju učencev)

Podrobnejše določbe o preverjanju in ocenjevanju znanja in napredovanju učencev iz razreda v razred izda minister.

81. člen
(zasebne šole)

Določbe 61. do 63. člena, 69. in 70. člena ter 76., 77., drugega odstavka 78., 79. in 80. člena tega zakona niso obvezne za zasebne osnovne šole.

VI. SPRIČEVALA

82. člen
(spričevalo)

Osnovna šola izda učencu spričevalo ob koncu vsakega razreda. Spričevalo je javna listina.

Učencem, ki so vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja, se ob koncu šolskega leta izda potrdilo z opisno oceno napredka učenca po posameznih področjih.

83. člen
(vsebina spričeval)

Osnovna šola izda učencem 1. in 2. razreda spričevala z opisnimi ocenami in učencem od 3. do 9. razreda spričevala s številčnimi ocenami.

Učencem 3., 6. in 8. razreda osnovna šola k spričevalu izda prilogo z dosežki pri nacionalnem preverjanju znanja.

Učencem, ki se izobražujejo po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom, od 1. do 3. razreda osnovna šola izda spričevala z opisnimi ocenami, učencem od 4. do 9. razreda pa spričevala s številčnimi ocenami. Če učenec pri posameznih predmetih prehaja v program osnovne šole, se to v spričevalu navede ter se pri tem predmetu 1. in 2. razreda zapiše opisno oceno, od 3. do 9. razreda pa številčno oceno.

Učencem, ki se izobražujejo v zasebni osnovni šoli, osnovna šola izda spričevala z ocenami, kot to določa program, po katerem se izobražujejo.

84. člen
(zaključno spričevalo)

Osnovna šola izda učencem, ki zaključijo osnovnošolsko izobraževanje, zaključna spričevala.

V zaključno spričevalo se vpišejo učenčeve ocene iz 9. razreda.

Učencem, ki so končali prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom, se v zaključno spričevalo vpišejo ocene iz 9. razreda. Če učenec pri posameznih predmetih prehaja v izobraževalni program osnovne šole, se to navede v zaključnem spričevalu.

Učencem, ki so končali posebni program vzgoje in izobraževanja, se izda zaključno potrdilo z opisno oceno dosežkov učenca. Če se je učenec občasno vključeval v prilagojen izobraževalni program, se to navede v zaključnem potrdilu.

Zasebna osnovna šola učencem izda zaključna spričevala z ocenami, kot jih določa program.

84.a člen
(obvestilo o zaključnih ocenah)

Učencu, ki ima pravico opravljati predmetne in popravne izpite, šola ob zaključku pouka izda obvestilo o zaključnih ocenah ob koncu pouka v šolskem letu.

85. člen
(potrdilo o izpolnjeni osnovnošolski obveznosti)

Učencu, ki je izpolnil osnovnošolsko obveznost, ni pa končal osnovnošolskega izobraževanja, osnovna šola izda potrdilo o izpolnjeni osnovnošolski obveznosti.

86. člen
(izvršilni predpis o šolski dokumentaciji)

Šolsko dokumentacijo, ki jo vodi oziroma izdaja osnovna šola, predpiše minister.

87. člen
(potrdilo, izdano v upravnem postopku)

V primerih, ko je spričevalo izgubljeno ali uničeno in ni ohranjen arhiv osnovne šole, šola v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku izda potrdilo, da je učenec obiskoval osnovno šolo.

VII. IZOBRAŽEVANJE NA DOMU

88. člen
(pravica do izobraževanja na domu)

Starši imajo pravico organizirati osnovnošolsko izobraževanje svojih otrok na domu.

89. člen
(uveljavitev pravice do izobraževanja na domu)

Starši najkasneje do začetka šolskega leta o izobraževanju otroka na domu pisno obvestijo osnovno šolo, v katero je otrok vpisan.

Obvestilo iz prejšnjega odstavka vsebuje ime in priimek otroka, kraj, kjer bo izobraževanje potekalo, in ime in priimek oseb(e), ki bo(do) otroka poučevala(e).

Starši o izobraževanju na domu šolo obvestijo za vsako šolsko leto posebej.

Osnovna šola vodi dokumentacijo o izobraževanju učenca na domu.

90. člen

(preverjanje znanja)

Z izobraževanjem na domu mora učenec pridobiti vsaj enakovreden izobrazbeni standard, kot ga zagotavlja obvezni program javne šole.

Učenec opravlja preverjanje znanja, na podlagi katerega se ugotovi doseženi standard znanja. Doseženi standard znanja preverja osnovna šola, na katero je učenec vpisan.

Od 1. do 3. razreda se preverja znanje iz slovenščine in matematike. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom preverja znanje iz italijanščine in matematike, v dvojezičnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine in matematike.

Od 4. do 6. razreda se preverja znanje iz slovenščine, matematike in prvega tujega jezika. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom preverja znanje iz italijanščine, matematike in prvega tujega jezika, v dvojezičnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine, matematike in prvega tujega jezika.

Od 7. do 9. razreda se preverja znanje iz slovenščine, matematike, prvega tujega jezika, zgodovine, domovinske in državljske kulture in etike, športa, vsaj enega naravoslovnega in enega družboslovnega predmeta ter vsaj enega predmeta s področja umetnosti. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom namesto iz slovenščine preverja znanje iz italijanščine, v dvojezičnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine.

Znanje učencev, ki se izobražujejo na domu, oceni izpitna komisija.

Če učenec ne doseže standarda znanja za posamezni razred, ima pravico do ponovnega preverjanja znanja pred začetkom naslednjega šolskega leta.

Če učenec ponovnega preverjanja znanja ne opravi uspešno, mora v naslednjem šolskem letu nadaljevati osnovnošolsko izobraževanje v javni ali zasebni osnovni šoli. Če učenec 9. razreda ponovnega preverjanja ne upravi uspešno, lahko 9. razred ponavlja ali opravlja popravni izpit.

Za učence s posebnimi potrebami, ki se izobražujejo na domu po prilagojenih programih izobraževanja ali po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, se preverjanje, znanja izvaja v skladu s pravilnikom, ki ureja osnovnošolsko izobraževanje učencev s posebnimi potrebami na domu.

91. člen

(nacionalno preverjanje znanja za učence, ki se izobražujejo na domu)

Za učence, ki se izobražujejo na domu, se za nacionalno preverjanje znanja uporablja določba 64. člena tega zakona.

Za učence s posebnimi potrebami, ki se izobražujejo na domu po prilagojenih izobraževalnih programih in po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, se za preverjanje znanja uporablja določba 67. člena tega zakona.

92. člen
(spričevalo o izobraževanju na domu)

Osnovna šola, na katero je učenec vpisan, izda učencu spričevalo o izobraževanju na domu. Spričevalo o izobraževanju na domu je javna listina.

Pri izdajanju spričeval o izobraževanju na domu se uporabljajo določbe od 83. do 87. člena tega zakona.

Za učence s posebnimi potrebami, ki se izobražujejo na domu po prilagojenih izobraževalnih programih ali po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, se pri izdajanju spričeval uporabljajo določbe drugega odstavka 82. člena tega zakona ter tretjega in četrtega odstavka 84. člena tega zakona.

VIII. IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

93. člen
(izobraževanje odraslih)

Osnovnošolsko izobraževanje odraslih se izvaja po programu osnovne šole za odrasle.

Kot odrasli se lahko izobražujejo tisti, ki so izpolnili osnovnošolsko obveznost in niso zaključili osnovnošolskega izobraževanja.

Izobraževanje odraslih se izvaja v skladu s tem zakonom tako, da se prilagodijo organizacija, preverjanje, ocenjevanje, napredovanje in časovna razporeditev pouka.

Glede drugih pogojev za izvajanje osnovnega izobraževanja odraslih se smiselno uporabljajo določbe tega zakona.

IX. ZBIRANJE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

94. člen
(uporaba predpisov o varstvu osebnih podatkov)

Osnovna šola zbira, obdeluje, shranjuje, posreduje in uporablja podatke, vsebovane v zbirkah podatkov, ki jih vodi v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom ni drugače določeno.

95. člen
(vrsta zbirk podatkov)

Osnovna šola vodi naslednje zbirke podatkov:

1. zbirko podatkov o učencih, vpisanih v osnovno šolo, in njihovih starših,
2. zbirko podatkov o napredovanju učencev, izdanih spričevalih, vzgojnih opominih in drugih listinah,

3. zbirko podatkov o gibalnih sposobnostih in morfoloških značilnostih učencev,
4. zbirko podatkov o učencih, ki potrebujejo pomoč oziroma svetovanje.

Zbirka podatkov iz 1. točke prejšnjega odstavka obsega:

- podatke o učencu: ime in priimek ter EMŠO, spol, datum, kraj in državo rojstva, prebivališče in državljanstvo, zdravstvene posebnosti, katerih poznavanje je nujno za učenčevo varnost in za delo z učencem in
- podatke o starših: ime in priimek, naslov prebivališča, telefonska številka, na katero je mogoče posredovati nujna sporočila v času, ko je učenec v šoli.

Zbirka podatkov iz 2. točke prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prve alineje prejšnjega odstavka še podatke o napredovanju učenca, izdanih spričevalih, vzgojnih opominih in drugih listinah.

Zbirka podatkov iz 3. točke prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prve alineje drugega odstavka tega člena še podatke o gibalnih sposobnostih in morfoloških značilnostih učenca, ki se nanašajo na: telesno višino, voluminoznost telesa, hitrost alternativnih gibov, eksplozivno moč, koordinacijo gibanja telesa, fizično vzdržljivost trupa, gibljivost, mišično vzdržljivost ramenskega obroča in rok, sprintersko hitrost in vzdržljivost v submaksimalnem kontinuiranem naprežanju.

Osebnosti podatki iz 3. točke prvega odstavka tega člena se zbirajo v soglasju s starši oziroma skrbniki učencev.

Zbirka podatkov iz 4. točke prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena še:

- družinsko in socialno anamnezo;
- razvojno anamnezo;
- strokovno interpretirane rezultate diagnostičnih postopkov;
- podatke o postopkih strokovne pomoči oziroma svetovanja;
- dokumentacijo v zvezi s postopkom usmerjanja učenca s posebnimi potrebami;
- strokovna mnenja drugih inštitucij: centrov za socialno delo, zdravstvenih inštitucij, svetovalnih centrov oziroma vzgojnih posvetovalnic.

Svetovalni delavci so podatke iz 4. točke dolžni varovati kot poklicno skrivnost. Te podatke so kot poklicno skrivnost dolžni varovati tudi drugi strokovni delavci, ki so jim podatki posredovani zaradi narave njihovega dela.

Evidenca šoloobveznih otrok, ki jo vodi ministrstvo v skladu z drugim odstavkom 48. člena tega zakona, obsega:

- podatke o otroku: ime in priimek ter EMŠO, datum rojstva, naslov prebivališča, ter
- podatke o starših: ime in priimek, naslov prebivališča.

Evidenca učencev, ki opravljajo nacionalno preverjanje znanja, vsebuje:

- ime in priimek učenca ter EMŠO, spol, datum, kraj in državo rojstva,

- ime osnovne šole oziroma podružnice, na kateri učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja, izobraževalni program ter razred in oddelek,
- šolsko leto, v katerem učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja,
- seznam predmetov, iz katerih učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja,
- podatke iz odločbe o usmeritvi učenca s posebnimi potrebami o vrsti in stopnji primanjkljajev, ovir oziroma motenj, ki so potrebni za prilagojeno opravljanje nacionalnega preverjanja znanja,
- zaključne ocene učenca pri posameznih predmetih v 3., 6. in 8. razredu,
- dosežke učenca na nacionalnem preverjanju znanja.

Evidenco iz tega odstavka vodi Državni izpitni center.

96. člen (pridobivanje podatkov)

Osebni podatki iz 95. člena tega zakona se pridobivajo iz obstoječih zbirk pristojnih upravljavcev. Če se teh podatkov ne da pridobiti iz obstoječih zbirk, se podatki pridobijo neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo, oziroma od staršev učenca.

Starši so dolžni vsako spremembo podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov iz 95. člena tega zakona, sporočiti šoli najkasneje v sedmih dneh od nastale spremembe.

Starši imajo pravico do vpogleda v osebne podatke iz 95. člena tega zakona, ki se nanašajo na njihovega otroka. Staršem je treba omogočiti pregledovanje, prepisovanje in kopiranje teh podatkov.

97. člen (namen in uporaba zbirk podatkov)

Osebni podatki učencev iz zbirk podatkov iz 95. člena tega zakona se zbirajo, obdelujejo, shranjujejo in uporabljajo za potrebe obveznega izobraževanja in posredujejo ministrstvu, pristojnemu za šolstvo, za izvajanje z zakonom določenih nalog ter Državnemu izpitnemu centru za izvajanje nacionalnega preverjanja znanja.

Za potrebe znanstveno-raziskovalnega dela in pri izdelavi statističnih analiz se smejo osebni podatki uporabljati in objavljati tako, da identiteta učenca ni razvidna.

98. člen (shranjevanje zbirk podatkov)

Zbirke podatkov o učencu, napredovanju, izdanih spričevalih in drugih listinah se hranijo trajno, ostali podatki iz zbirk podatkov, ki jih vodi osnovna šola, pa se hranijo eno leto po zaključku šolanja učenca.

99. člen (izvršilni predpis)

Podrobnejša navodila o načinu zbiranja podatkov, o delavcih šole, ki so pooblaščen za uporabo podatkov, vsebovanih v posameznih zbirkah, o načinu evidentiranja uporabe

in posredovanja osebnih podatkov, o načinu njihovega uničenja po poteku roka uporabe in druge postopke in ukrepe zavarovanja podatkov predpiše minister.

X. NADZOR

100. člen (nadzor)

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona izvaja inšpekcija, pristojna za šolstvo.

XI. KAZENSKE DOLOČBE

101. člen (globa za prekrške za pravne in odgovorne osebe)

Z globo od 1000 do 2000 eurov se za prekršek kaznuje osnovno šolo in z globo od 500 do 1000 eurov odgovorno osebo osnovne šole, če:

- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela v obsegu, ki ga določata predmetnik in učni načrt (29. in 30. člen tega zakona);
- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela po letnem delovnem načrtu (31. člen tega zakona) in vzgojnem načrtu (60.d člen tega zakona);
- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela za učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona v skladu z odločbo o usmeritvi;
- odkloni vpis otroka iz svojega šolskega okoliša (48. člen tega zakona);
- ne vodi predpisanih zbirk podatkov (95. člen tega zakona).

102. člen (globa za prekrške za starše)

Z globo od 100 do 300 eurov se za prekršek kaznuje starše, če v roku, določenem v 96. členu tega zakona, šoli ne sporočijo sprememb podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov iz 95. člena tega zakona (96. člen tega zakona).

Z globo od 500 do 1000 eurov se za prekršek kaznuje starše, če:

- ne vpišejo otroka v osnovno šolo v skladu s 45. členom tega zakona;
- njihov otrok ne obiskuje pouka in drugih dejavnosti v okviru obveznega programa osnovne šole iz neopravičljivih razlogov (50. člen tega zakona);
- izobraževanje njihovega otroka na domu ne poteka v skladu z 89., 90. in 91. členom tega zakona, če gre za razloge na strani staršev.

Zakon o osnovni šoli – ZOsn (Uradni list RS, št. 12/96) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

103. člen – upoštevan ZOsn-B (izpopolnjevanje znanja)

Učitelji, ki bodo poučevali v 1. razredu osnovne šole in so si pridobili ustrezno izobrazbo po študijskih programih, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo tega zakona, morajo na podlagi posebnega programa za izpopolnjevanje izkazati znanje, potrebno za izvajanje programa osnovne šole po tem zakonu.

Če ni ustreznega visokošolskega programa za izpopolnjevanje iz prejšnjega odstavka, določi program za pridobitev znanja, potrebnega za izvajanje programa osnovne šole po tem zakonu, minister po predhodnem mnenju Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije.

V program iz prvega odstavka se lahko vključijo učitelji in vzgojitelji predšolskih otrok, ki v skladu s 146. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in 23/96) oziroma 56. členom Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 12/96 in 44/00) lahko opravljajo delo učitelja v 1. razredu osnovne šole oziroma vzgojitelja v vrtcu.

Vključevanje v program za izpopolnjevanje se prične zagotavljati v okviru nenehnega strokovnega izobraževanja in usposabljanja učiteljev najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

104. člen – upoštevan ZOsn-A (predmetnik in učni načrt)

Predmetnik in učni načrt v skladu s tem zakonom določi pristojni organ najkasneje do 1. 9. 1998.

105. člen – upoštevana ZOsn-A in ZOsn-B (postopno izvajanje programa)

Izvajanje programa osnovne šole po tem zakonu se uvaja postopoma.

V šolskih letih 1999/2000, 2000/2001 in 2001/2002 ter 2002/2003 se lahko uvede na osnovnih šolah, ki imajo dovolj prijavljenih učencev in izpolnjujejo kadrovske, prostorske in druge pogoje in imajo za izvajanje programa dovoljenje ministra.

Pogoje iz prejšnjega odstavka tega člena, postopek ugotavljanja izpolnjevanja pogojev in izdaje dovoljenja določi minister najkasneje do 1. 9. 1998.

Do začetka šolskega leta 2003/2004 morajo država in lokalne skupnosti zagotoviti pogoje za izvajanje osnovnošolskega izobraževanja po tem zakonu na vseh osnovnih šolah v državi.

106. člen – upoštevana ZOsn-A in ZOsn-B (prostovoljen vpis)

Starši lahko vpišejo otroke, ki bodo v koledarskih letih 1999, 2000 in 2001 ter 2002 dopolnili 6 let, v 1. razred osnovne šole po tem zakonu prostovoljno.

Starši lahko vpišejo otroka po prejšnjem odstavku v skladu s 48. členom tega zakona.

107. člen – upoštevana ZOsn-A in ZOsn-B (izvajanje pouka za učence 6. razreda)

V šolskih letih 1999/2000, 2000/2001 in 2001/2002 ter 2002/2003 se začne izvajati pouk po programu osnovne šole v skladu s tem zakonom za vse učence 6. razreda na šolah, ki imajo dovoljenje ministra in soglasje staršev.

V šolskem letu 2003/2004 se prične izvajati program iz prejšnjega odstavka za vse učence v državi, ki so vpisani v 6. razred osnovne šole.

108. člen – upoštevanji ZOsn-A, ZOsn-B in ZOsn-D
(zaključno preverjanje znanja)

Učenci, ki so pričeli obiskovati 1. razred osnovne šole najkasneje v šolskem letu 1997/1998, opravljajo zaključno preverjanje znanja v skladu s tem zakonom prostovoljno.

109. člen
(izpolnitev osnovnošolske obveznosti)

Kdor je izpolnil osnovnošolsko obveznost po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, jo je izpolnil tudi v skladu s tem zakonom.

110. člen
(podzakonski predpisi)

Podzakonske predpise po tem zakonu sprejme minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

Do uveljavitve predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do sedaj veljavni izvršilni predpisi, razen določb, ki so v nasprotju s tem zakonom, in sicer:

- Pravilnik o šolskem koledarju za osnovne šole (Uradni list SRS, št. 20/80, 24/81, 24/83, 36/85, 36/86 in Uradni list RS, št. 22/90, 24/91-I in 36/93),
- Pravilnik o ocenjevanju in napredovanju učencev v osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 20/80, 1/82 in 38/89),
- Pravilnik o pedagoški dokumentaciji v osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 20/80, 16/82, 7/87 in Uradni list RS, št. 44/92),
- Pravilnik o dokumentaciji za nostrifikacijo v tujini pridobljenih šolskih spričeval (Uradni list SRS, št. 34/84 in 36/84),
- Pravilnik o stalnem izobraževanju in izpopolnjevanju delavcev v vzgojno-varstvenih organizacijah in osnovnih šolah (Uradni list SRS, št. 20/80),
- Sklep o sprejemu smernic za delo osnovnih šol in učnih načrtov za pouk fakultativnih predmetov (Uradni list SRS, št. 35/82) in
- Sklep o delu programa življenja in dela osnovne šole (Uradni list SRS, št. 18/83).

111. člen – upoštevan ZOsn-B
(predpisi, ki prenehajo veljati)

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati Zakon o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 5/80, 29/86, 31/86 in Uradni list RS, št. 12/91-I) razen določb, ki so vezane na izvajanje programa življenja in dela osnovne šole in se uporabljajo za učence, ki se v ta program vpisujejo do šolskega leta 2003/2004 in prenehajo veljati, ko ti učenci zaključijo osnovnošolsko izobraževanje oziroma izpolnijo osnovnošolsko obveznost.

112. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-A (Uradni list RS, št. 33/97) vsebuje naslednjo končno določbo:

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-B (Uradni list RS, št. 59/01) vsebuje naslednjo končno določbo:

20. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-C (Uradni list RS, št. 71/04) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – ZOsn-D (Uradni list RS, št. 53/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Podzakonski akt iz osmega odstavka 64. člena zakona izda minister najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

12. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. 9.

2005. Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 12/96, 33/97, 59/01 in 71/04).

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI -ZOsn-E (Uradni list RS, št. 60/2006) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

5. člen

Podzakonski akt iz sedmega odstavka 40. člena zakona izda minister najkasneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

6. člen

Če osnovna šola do začetka šolskega leta 2006/2007 ne more izpeljati predpisanega postopka v skladu s petim odstavkom 40. člena zakona, v šolskem letu 2006/2007 pri slovenskem jeziku in italijanskem ali madžarskem jeziku na narodno mešanih območjih ter pri matematiki in tujem jeziku v 4., 5., 6. in 7. razredu poteka fleksibilna diferenciacija, v 8. in 9. razredu pa pri vseh urah, namenjenih tem predmetom, poteka nivojski pouk.

7. člen

Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 70/05 – uradno prečiščeno besedilo).

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o podrobnejših pogojih za organizacijo nivojskega pouka v 9-letni osnovni šoli (Uradni list RS, št. 27/99, 38/99 in 51/03), določbe 1., 2., 3. in 5. člena pa se uporabljajo do zaključka pouka v šolskem letu 2005/2006.

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2006, razen petega odstavka 40. člena zakona, ki se začne uporabljati naslednji dan po uveljavitvi tega zakona.

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (ZOsn-F) (Uradni list RS, št. 102/2007) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen

(izbirni predmeti)

Učenec, ki je po predpisu, veljavnem do uporabe tega zakona, med izbirnimi predmeti izbral dva tuja jezika, lahko nadaljuje s poukom obeh tujih jezikov do zaključka osnovnošolskega izobraževanja.

47. člen

(predmetnik in učni načrt)

Uvajanje drugega tujega jezika kot obveznega predmeta se prične postopno izvajati za učence 7. razredov najkasneje s 1. septembrom 2009.

Do šolskega leta 2010/2011 se uvede drugi tuji jezik kot obvezni predmet na osnovnih šolah, katerim izvajanje programa določi minister s sklepom. Načrt in pogoje uvajanja podrobneje določi minister najkasneje do 1. junija 2008.

V šolskem letu 2013/2014 se prične izvajati drugi tuji jezik kot obvezen predmet za vse učence, ki so vpisani v 7. razred, v skladu s predmetnikom.

Predmetnike in učne načrte v skladu s tem zakonom določi pristojni strokovni svet najkasneje do 28. februarja 2008.

Pristojni strokovni svet ministru predlaga spremembe prilagojenih izobraževalnih programov, usklajenih z določbami tega zakona najkasneje do 28. februarja 2008.

48. člen
(sprejem vzgojnega načrta in določitev vzgojnih opominov)

Svet šole sprejme vzgojni načrt po postopku, določenim s tem zakonom, najkasneje do 1. junija 2009.

Podzakonski akt iz 60.f člena sprejme minister najkasneje do 28. februarja 2009.

49. člen
(določitev hišnega reda)

Hišni red v skladu s tem zakonom določi šola do 1. septembra 2008, do takrat pa se uporabljajo določila hišnega reda, sprejetega v skladu s 27. členom Pravilnika o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 75/04).

50. člen
(določba, ki preneha veljati)

Z dnem začetka uporabe tega zakona se črta sedmi odstavek 5. člena Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01).

51. člen
(pravilniki, ki prenehajo veljati)

Z uveljavitvijo tega zakona prenehata veljati Pravilnik o publikaciji v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 29/96 in 65/00) in Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 75/04).

Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 75/04) se na posamezni šoli uporablja do uveljavitve vzgojnega načrta in pravil šolskega reda, vendar najdlje do 31. 8. 2009.

Vsi vzgojni ukrepi, izrečeni na podlagi Pravilnika o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli, se izbrišejo najkasneje do 1. 9. 2009.

52. člen
(pravilnik o prilagajanju šolskih obveznosti)

Pravilnik o prilagajanju šolskih obveznosti (Uradni list RS, št. 89/98) se za osnovne šole preneha uporabljati 1. septembra 2008.

53. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2008.

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (ZOsn-H)
(Uradni list RS, št. 87/2011) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:**

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

44. člen

(predmetnik in učni načrt)

Predmetnike in učne načrte v skladu s tem zakonom določi pristojni strokovni svet najkasneje do 31. decembra 2012.

Zasebne šole uskladijo predmetnike in učne načrte v skladu s tem zakonom najkasneje do 31. decembra 2012.

Do uskladitve predmetnikov in učnih načrtov iz prejšnjih odstavkov se uporabljajo imena predmetov po ureditvi, ki je veljala do uveljavitve tega zakona.

45. člen

(postopno uvajanje prvega tujega jezika v 2. razred)

Uvajanje prvega tujega jezika kot obveznega predmeta se začne postopno izvajati za učence 2. razredov 1. septembra 2013.

V šolskih letih 2013/2014 in 2014/2015 se uvede postopno uvajanje prvega tujega jezika v 2. razred v osnovnih šolah, katerim izvajanje programa določi minister s sklepom. Načrt in pogoje uvajanja podrobneje določi minister najkasneje do 28. februarja 2013.

V šolskem letu 2015/2016 se prične izvajati prvi tuji jezik kot obvezen predmet v skladu s predmetnikom za vse učence, ki so vpisani v 2. razred.

46. člen

(izvedba nacionalnega preverjanja znanja)

Učenci 9. razreda v šolskem letu 2013/2014 opravljajo nacionalno preverjanje znanja v skladu z Zakonom o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 in 107/10).

47. člen

(razveljavitev)

Razveljavi se drugi odstavek 1. člena Zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 107/10).

48. člen

(predpisa, ki prenehata veljati)

31. avgusta 2012 prenehata veljati Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 76/08) in Pravilnik o postopnem uvajanju drugega tujega jezika v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 47/08 in 12/11). Določbe 12., 13. in 14. člena Pravilnika o postopnem uvajanju drugega tujega jezika v osnovni šoli se uporabljajo do 31. avgusta 2015.

49. člen

(začetek uporabe zakona)

S 1. septembrom 2013 se začnejo uporabljati določbe:

- 6., 7., 8., 9., 11., 12., 14., 18, 21., 27., 31., 34. in 42. člena tega zakona,
- 20. člena tega zakona, razen spremenjenega drugega stavka šestega odstavka 38. člena Zakona o osnovni šoli,
- 29. člena tega zakona, razen spremenjenega tretjega odstavka 64. člena Zakona o osnovni šoli,
- 32. člena tega zakona, razen spremenjenega četrtega in petega odstavka 69. člena Zakona o osnovni šoli.

S 1. septembrom 2014 se začnejo uporabljati določbe:

- spremenjenega četrtega odstavka 63. člena Zakona o osnovni šoli,
- spremenjenega tretjega odstavka 64. člena Zakona o osnovni šoli,
- 35. člena tega zakona.

50. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2012.